

Mecenas Zamku Królewskiego

Partner Strategiczny

Sponsor

Partnerzy Jubileuszu

Partnerzy Zamku Królewskiego

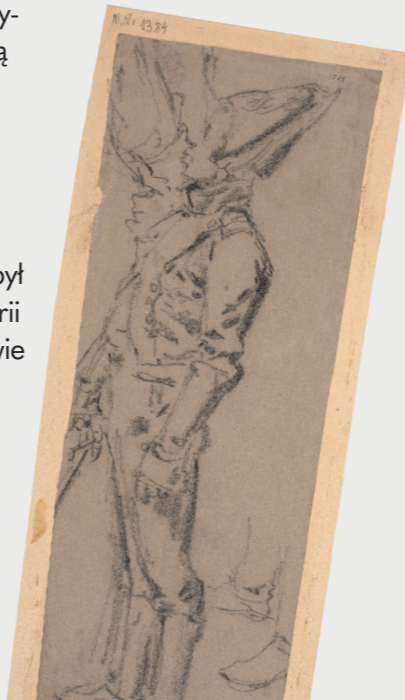
Patroni Medialni

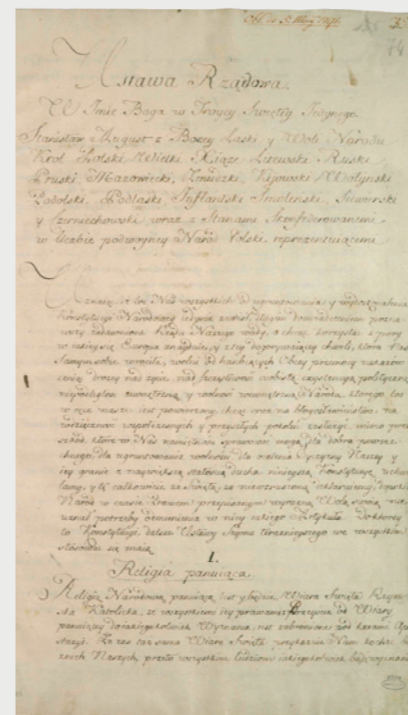
DRUK EDUKACYJNY

Czy wiesz że

- **Jan Matejko** namalował obraz Konstytucja 3 Maja 1791 roku w 100. rocznicę uchwalenia Ustawy Rządowej.
- Ze skarbca Katedry Wawelskiej został wypożyczony oryginalny królewski płaszcz, aby jak najwierniej odtworzyć szczegóły stroju.
- Matejko podarował obraz narodowi polskiemu. Pragnął, aby zawisł w dawnych salach sejmowych na Zamku Królewskim w Warszawie – gdzie Konstytucja została uchwalona.
- Przy malowaniu architektury Warszawy i Zamku Królewskiego Matejko korzystał z fotografii, które wcześniej w tym celu zamówił.
- Mistrz przedstawił na obrazie aż 39 historycznych postaci, niestety nie zostawił „klucza” do ich rozpoznawania, więc do dziś mamy problemy z identyfikacją niektórych osób i interpretacją dzieła.
- Obraz waży razem z ramą 450 kg i ma wymiary 247 × 446 cm.
- W czasie II wojny światowej obraz był ukryty pod podłogą, na strychu Galerii Zachęta w Warszawie – tam szczęśliwie przetrwał okres wojennej zawieruchy.

Co to jest Konstytucja?

Konstytucja – najważniejszy dokument prawny w danym państwie, określający najbardziej istotne zasady ustroju państwa. To właśnie tam zapisane są prawa i obowiązki obywateli, kompetencje władz, sposób wybierania rządzących, a nawet język urzędowy i symbole narodowe. Pierwsza na świecie konstytucja powstała w Stanach Zjednoczonych Ameryki Płn. (1787), polska Konstytucja Majowa była druga na świecie a pierwsza w Europie (1791), następną uchwalono we Francji (1791).

3 maja 1791 r. Sejm Wielki uchwalił Ustawę Rządową (histo-

ryczna nazwa Konstytucji) – był to bardzo nowoczesny akt prawny, który miał uporządkować wiele spraw w naszym kraju, wzmocnić państwo, armię, a także uchronić Rzeczpospolitą przed zagrożeniami ze strony coraz silniejszych sąsiadów. Niestety, nowoczesne zmiany miały wielu wrogów wśród szlachty, która zwróciła się o pomoc do Rosji... Doprowadziło to do przegranej przez Rzeczpospolitą wojny i kolejnych rozbiorów.

W czasach zaborów nie wolno było świętować rocznicy uchwalenia Konstytucji.

Kto jest kim na obrazie

1. Stanisław Małachowski

Marszałek Sejmu Wielkiego, jeden ze współautorów Konstytucji 3 maja.

2. Tadeusz Kościuszko

Był doświadczonym żołnierzem, weteranem walk o niepodległość Stanów Zjednoczonych i generałem wojsk koronnych. Uczestnik walk z Rosją w obronie Konstytucji, przedstawiony na obrazie z obandażowaną głową, co jest nawiązaniem do ran odniesionych w bitwie pod Maciejowicami w 1794 r.

3. Stanisław August Poniatowski

Król Polski i ostatni władca I Rzeczypospolitej. Jeden z głównych twórców i inicjatorów uchwalenia Konstytucji 3 maja.

4. Anna Charlotta Dorota von Medem,

księżna kurlandzka Ostatnia księżna kurlandzka (jako lenna Rzeczypospolitej), zwolenniczka reform i Konstytucji 3 maja.

5. Jan Kiliński

Warszawski mistrz szewski. Był jednym z przywódców insurekcji warszawskiej, pułkownik powstania kościuszkowskiego.

6. Jan Suchorzewski

Przekupiony przez Rosję poseł kaliski 3 maja gwałtownie protestował przeciwko Ustawie Rządowej. Groził nawet, że zabije swojego sześciolatniego synka, aby nie żył w niewoli, jaką miała wprowadzić Konstytucja.

7. Kazimierz Nestor Sapieha

Marszałek konfederacji Wielkiego Księstwa Litewskiego w czasie Sejmu Czteroletniego.

8. Stanisław Staszic

Oświeceniowy myśliciel, miłośnik nauki, polityk, przyrodnik, filozof, ksiądz, którego prace wywarły wpływ na powstanie Konstytucji 3 maja.

9. Książę Józef Poniatowski

Bratanek Stanisława Augusta Poniatowskiego. Generał wojsk koronnych, głównodowodzący w wojnie z Rosją w obronie Konstytucji 3 maja.

10. Hugo Kołłątaj

Uczestnik obrad Sejmu Czteroletniego. Jeden z twórców Konstytucji

3 maja. Polityk, publicysta oświeceniowy, filozof, reformator szkolnictwa, rzecznik spraw mieszczan, redaktor tekstu Konstytucji, kanonik.

11. Ignacy Potocki

Polityk i działacz patriotyczny, publicysta, dramatopisarz, poeta, przywódca stronnictwa patriotycznego, współtwórca Konstytucji.

12. Scipione Piattoli

Włoch, prywatny sekretarz króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, redaktor pierwszej wersji Konstytucji.

13. Feliks Turski

Biskup krakowski, odbierał od króla Stanisława Augusta przysięgę na wierność Konstytucji 3 maja. Przed plebanią w Międzyrzeczu Podlaskim posadził dąb upamiętniający uchwalenie Konstytucji.

14. Franciszek Ksawery Branicki

Hetman wielki koronny, przeciwnik reform Konstytucji 3 maja, współtwórca konfederacji targowickiej.

15. Chłop

Postać chłopca symbolizuje obietnicę objęcia tej warstwy społecznej opieką państwa. Zapis taki znalazł się w Ustawie Rządowej i stanowił pierwszy krok ku reformom społecznym.

16. Żydzi

Postaci starego i młodego Żyda mogą być interpretowane jako symbol tolerancji religijnej wpisanej w pierwszy punkt Konstytucji 3 maja.

